

Sygn. akt III RC 144/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Sylwia Piasecka

Protokolant pracownik biurowy Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa H. B. (1)

przeciwko J. B.

o zaspokojenie potrzeb rodziny

1. uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Człuchowie z dnia 16 października 2015 roku sygn. akt III RC 144/15 i oddala powództwo,
2. zasądza od powódki H. B. (1) na rzecz pozwanego J. B. kwotę 2.417,00 zł (słowne: dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

/-/ SSR Sylwia Piasecka

(na oryginale właściwy podpis)

Sygn. akt III RC 144/15

UZASADNIENIE

Powódka – H. B. (1), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego J. B. kwot po 3.000,00 złotych miesięcznie, płatnej do 10 – go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności, poczynwszy od dnia 1 czerwca 2015 roku, tytułem przyczyniania się do zaspokajania podstawowych potrzeb rodziny oraz o zasądzenie od pozwanego na dzień powódki kosztów procesu, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że od dnia 21 lipca 1984 roku pozostaje w związku małżeńskim z pozwanym J. B.. Z tego związku strony posiadają trójkę dzieci – dwie córki i syna, które są już pełnoletnie i usamodzielnione. Między stronami nie toczyło się postępowanie o rozwód ani o separację. Podąła nadto, że w trakcie trwania małżeństwa strony stały się właścicielami nieruchomości - lokalu mieszkalnego, gospodarstwa rolnego i dwóch działek oraz samochodu osobowego marki A. (...), samochodu osobowego S. (...) i garażu. Przy czym składniki te znajdują się w wyłącznym posiadaniu pozwanego, który czerpie z ich korzystania dochody. Powódka podkreśliła, że pozwany od początku trwania małżeństwa przyczyniał się do zaspokajania podstawowych potrzeb rodziny, natomiast do zakresu obowiązków powódki należało prowadzenie domu i wychowywanie dzieci. Stan ten nigdy nie był przez żadnego z małżonków kwestionowany. Sytuacja uległa zmianie gdy dzieci usamodzielnily się. Pozwany przestał się interesować

rodziną i wspierać ją finansowo. Strony nadal mieszkają razem i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, niemniej jednak pozwany nie przejawia żadnego zainteresowania powódką, jej potrzebami oraz stanem zdrowia, odmawiając wsparcia i nie zaspokajając podstawowych potrzeb rodziny. Na skutek tych okoliczności powódka znalazła się w trudnej, wręcz tragicznej sytuacji materialnej, gdyż została pozbawiona środków do życia. Aby zaspokoić swoje podstawowe potrzeby powódka zmuszona jest zapożyczać się, jak i korzystać z pomocy krewnych i przyjaciół. Taka postawa pozwanego stoi w oczywistej sprzeczności z jego możliwościami majątkowymi oraz zarobkowymi wynikającymi z uzyskiwanych dochodów. Ponadto sytuacja ta jest niewątpliwie sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, co wynika z tego, że J. B. cały czas żyje w dostatku, równocześnie odmawiając łóżenia niezbędnych środków na rzecz powódki, zupełnie nie zważając na jej dobro, ani obowiązek zapewnienia życia zgodnego z przyjętą w polskim systemie prawnym zasadą równej stopy życiowej.

Powódka podniosła, że pozwany zatrudniony jest w Przedsiębiorstwie Handlu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. na stanowisku kierownika sklepu w C., gdzie uzyskuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 3.000,00 złotych netto oraz dodatkowo pełni funkcję Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa Handlu (...) sp. z o.o., uzyskując z tego tytułu dochód około 5.000,00 złotych miesięcznie. Podkreśliła, że wyłącznie pozwany uzyskuje dochody z posiadanych gruntów rolnych, a mianowicie z tytułu upraw przedmiotowych gruntów około 3.000,00 złotych rocznie, jednolitej oraz uzupełniającej płatności obszarowej bezpośredniej około 3.500,00 złotych rocznie i pomocy finansowej w zakresie wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych niekorzystnych warunkach gospodarowania około 640,00 złotych rocznie. Z zeznania podatkowego o wysokości osiągniętego dochodu wynika, że J. B. w roku podatkowym 2014, po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne osiągnął dochód w wysokości 88.820,47 złotych, a powódka zaledwie 7.757,14 złotych. Zatem średniomiesięczne wynagrodzenie pozwanego oscyluje w granicach kwoty 7.500,00 złotych.

Powódka wskazała nadto, że pozwany nie dzieli się z pozwaną uzyskiwanymi dochodami, ogranicza jej dostęp do konta, a nadto bez jej zgody i wiedzy lokuje pozyskiwane środki finansowe w różnych inwestycjach bądź funduszach. Znaczną część środków pozwany, od pewnego czasu, zainwestował w zakup nowoczesnych produktów finansowych oferowanych przez P. (...) Towarzystwo (...) S.A.

Powódka znajduje się w obecnie w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Jest ona osobą poważnie schorowaną, o znacznym stopniu niepełnosprawności na podstawie orzeczenia (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 7 października 2010 roku. Jako przyczynę niepełnosprawności wskazano choroby neurologiczne, upośledzenie narządu ruchu oraz epilepsję. Powyższe schorzenia powodują konieczność zaopatrywania powódki w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie. Zalecane jest również korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji w postaci korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. W związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji konieczna jest stała lub długotrwała opieka bądź pomoc osoby trzeciej. Z uwagi na stan zdrowia i dolegliwości chorobowe powódka pozostaje pod stałą opieką specjalistów z zakresu neurologii, neurochirurgii, reumatologii, poradni zdrowia psychicznego oraz poradni ogólnej. Ponadto powódka w miarę możliwości korzysta z oferty uzdrowisk i sanatoriów. Obecnie na skutek zablokowania dostępu do wspólnych środków pieniężnych została ona pozbawiona możliwości dalszego leczenia w zakładach sanatoryjnych oraz uzdrowiskach.

Jedynym źródłem utrzymania powódki jest renta z tytułu częściowej, trwałej niezdolności do pracy w wysokości 591,37 złotych. Nie posiada ona żadnych oszczędności i innych dochodów. W przeszłości powódka w celu pozyskania dodatkowych środków podejmowała się prac dorywczych w postaci wyszywania, robótek na drutach czy przyrządzania pierogów. Obecny stan zdrowia uniemożliwia jej wykonywanie jakichkolwiek prac. Pozwany natomiast żąda od powódki bezwzględnego podporządkowania się jego woli oraz realizacji zadań, których nie jest ona w stanie zrealizować.

Powódka wraz z mężem zamieszkuje we wspólnym mieszkaniu w C. przy al. (...). Z tego tytułu, na żądanie pozwanego, partycypuje w kosztach jego utrzymania dopłacając do energii elektrycznej kwotę 100,00 złotych, gazu – 58,00

złotych, telefonu i internetu 100,00 złotych i środków czystości – 50,00 złotych. Miesięczne koszty podstawowego utrzymania i leczenia powódki wynoszą minimum około 2.500,00 złotych i obejmują wyżywienie – 650,00 złotych, odzież i bieliznę – 150,00 złotych, obuwie – 100,00 złotych, fryzjer i akcesoria – 50,00 złotych, okulista, zakup okularów i kropli do oczu 50,00 złotych, kosmetyki i środki czystości 150,00 złotych, kultura (prasa, książki) 100,00 złotych, opłaty bankowe 20,00 złotych, lekarstwa i witaminy 200,00 złotych, wizyty lekarskie 250,00 złotych, badania diagnostyczne 200,00 złotych, rehabilitacja 100,00 złotych, sanatoria (2/rok – prywatnie i z funduszu) 200,00 złotych (2.400,00 złotych rocznie), koszt dojazdu na wizyty lekarskie, rehabilitację oraz sanatorium 200,00 złotych, sprzęt rehabilitacyjny 50,00 złotych. Ponadto powódka zmuszona jest odbywać regularne wizyty lekarskie, za które uiszcza opłaty: u neurochirurga 150,00 złotych, neurologa 150,00 złotych, ginekologa 50,00 złotych i dermatologa 80,00 złotych.

Sąd Rejonowy w Człuchowie postanowieniem z dnia 21 lipca 2015 roku, wydanym w sprawie III RC 144/15, zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 30 września 2015 roku, wydanym w sprawie IV Cz 516/15, zabezpieczył roszczenie powódki H. B. (1), w ten sposób, że zobowiązał J. B. aby do czasu prawomocnego zakończenia postępowaniałożył do rąk powódki H. B. (1) tytułem przyczyniania się do zaspakajania potrzeb rodziny po 1.700,00 złotych miesięcznie, płatne do dnia 10 – go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 1 czerwca 2015 roku.

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 października 2015 roku, wydanym w sprawie III RC 144/15, Sąd Rejonowy w Człuchowie uwzględnił roszczenie powódki H. B. (2) w całości oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych oraz nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

W dniu 23 grudnia 2015 roku do Sądu Rejonowego w Człuchowie pozwany J. B., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku zaocznego wydanego w dniu 16 października 2015 roku przez Sąd Rejonowy w Człuchowie i jednocześnie złożył sprzeciw od wyroku zaocznego.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2016 roku Sąd postanowił przywrócić termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 16 października 2015 roku.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwany J. B. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych i zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyrokowi zaocznemu.

W uzasadnieniu zaprzeczył aby twierdzenia i argumenty powódki były prawdziwe. Podkreślił, że od początku małżeństwa stron pozwany zabezpieczył potrzeby rodziny. Czynił starania o zabezpieczenie finansów, jak również robił zakupy czy pilnował płatności za korzystanie z ich wspólnego mieszkania, w postaci mediów i zakupu opału. Pozwany wskazał, że nie są prawdziwe twierdzenia powódki, że zaprzestał okazywać zainteresowanie jej potrzebom, zaprzestał wspierać ją finansowo czy nie interesuje się jej stanem zdrowia. To pozwany przekazuje środki pieniężne na leczenie powódki, zawozi ją na wizyty lekarskie i opłaca je. Ponosi on również koszty związane z opłaceniem pobytu w sanatorium powódki oraz zabezpiecza finansowo na czas pobytu w ośrodku leczniczym, jak również zawozi powódkę do miejsca odjazdu busa na turnus rehabilitacyjny i odbiera ją osobiście. Pozwany przez wszystkie lata okazywał i nadal okazuje powódce wsparcie mentalne i finansowe, nigdy nie wydzielał jej pieniędzy na życie. Przyznał, że robił zakupy i opłaty – zakup opału, opłaty za energię i wodę, ale działo się to za obopólną zgodą stron, tym bardziej, że powódka sama przyznała, że nie potrafi rozporządzać pieniędzmi. Pozwany zaprzeczył, aby powódka partycypowała w jakichkolwiek kosztach i opłatach, w szczególności aby pozwany żądał od niej takiego zachowania, jak również aby sytuacja powódki zmuszała ją do zapożyczania się u krewnych czy przyjaciół, a jeśli to robi, to świadczy tylko o tym, że chce żyć i żyje ponad możliwości małżonków. Pozwany podkreślił, że w lipcu 2015 roku zakupił dla powódki auto marki Suzuki, oddając w rozliczeniu auto marki (...) i dopłacając kwotę 9.000,00 złotych.

Pozwany nie zgodził się również z zaprezentowaną przez powódkę jego sytuacją finansową. Podkreślił, że jest zatrudniony jako kierownik sklepu i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1.950,00 złotych brutto, a

nie netto, co daje na rękę kwotę około 1.400,00 złotych miesięcznie, jak również, że nie jest on prezesem spółki A., a jedynie członkiem zarządu i osiąga dochód w wysokości 3.500,00 złotych brutto – 2.400,00 złotych netto. Tym samym osiągany miesięczny „czysty” dochód wynosi około 4.000,00 złotych.

Pozwany zaprzeczył również twierdzeniom powódki w zakresie dochodów osiąganych z gruntów rolnych wskazując, że w 2014 roku pozwany poniósł stratę w wysokości około 2.000,00 złotych.

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie oddalił wniosek o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego z dnia 16 października 2015 roku i jednocześnie wstrzymał wykonanie tego wyroku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka – H. B. (1) i pozwany – J. B. od 21 lipca 1984 roku pozostają w związku małżeńskim. Z małżeństwa posiadają troje pełnoletnich dzieci, które są samodzielne i prowadzą odrębne gospodarstwa domowe.

Do września 2016 roku powódka i pozwany prowadzili wspólne gospodarstwo domowe.

bezsporne, nadto dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 10.

Powódka H. B. (1) w 1998 roku uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, w wyniku którego doznała rozległych obrażeń w postaci urazu kręgosłupa szyjnego oraz lędźwiowego. Z uwagi na stan zdrowia, od dnia 21 lipca 2003 roku – na stałe, jest ona zakwalifikowana do znacznego stopnia niepełnosprawności. Przyczynami niepełnosprawności jest upośledzenie narządu ruchu (05-R), epilepsja w postaci nawracających napadów padaczkowych spowodowanych różnymi czynnikami etiologicznymi lub wyraźnymi następstwami psychoneurologicznymi (06-E) oraz choroby neurologiczne (10-N).

Powódka z tytułu orzeczonej niepełnosprawności otrzymuje rentę w wysokości 651,50 złotych oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153,00 złotych.

Powódka systematycznie leczy się w Poradni Neurologicznej, Neurochirurgicznej, Reumatologicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego oraz Poradni Ogólnej. Korzysta ona również z zabiegów fizjoterapeutycznych oraz dwa razy w roku korzysta z turnusów leczniczo – rehabilitacyjnych. Jeden z nich jest w ramach NFZ, a drugi prywatny.

Koszty związane z leczeniem powódki, a mianowicie prywatne wizyty lekarskie, dojazdy do lekarzy, rehabilitacja, zakup sprzętu ortopedycznego oraz koszty związane z prywatnymi turnusami rehabilitacyjnymi w znacznym zakresie ponosił wyłącznie pozwany J. B.. Założył on również i nadal opłaca dodatkowe ubezpieczenie związane z leczeniem powódki.

Pozwany nigdy nie żałował pieniędzy na leczenie powódki.

Powódka ponosiła jedynie koszty związane z zakupem niektórych leków.

bezsporne, nadto dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 7 października 2010

roku k. 17, zaświadczenie z dnia 22 kwietnia 2015 roku k. 19, skierowania k. 20 – 27, faktura k. 28 – 28v, 29 – 33, zaświadczenia k. 120, 132 – 135, 137 – 138, skierowanie do szpitala k. 144, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 187, pismo z dnia 26 października 2016 roku k. 165e, decyzja z dnia 14 marca 2016 roku k. 145, decyzja z dnia 13 marca 2017 roku k. 245, druk PIT 40A k. 247, zeznanie podatkowe k. 256 – 261, zeznania pozwanego J. B. 00:54:15 k. 272v, 00:57:23 k. 273, 01:01:39 k. 273, 01:15:36 k. 273v, zeznania powódki H. B. (1) 00:18:01 k. 271, zeznania świadka N. W. (1) 00:18:13 – 00:19:55, 00:23:03 k. 152, 00:24:26 k. 152v, 00:33:14 k. 152v, 00:35:58 k. 152v – 153, 00:48:06 k. 153 – 153v.

Pozwany – J. B. ma 58 lat. Dochód pozwanego stanowi wynagrodzenie w wysokości 2.400,00 złotych brutto oraz kwota 1.000,00 złotych brutto z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego rady nadzorczej. Do maja 2017 roku pozwany był również członkiem zarządu i z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 3.000,00 złotych.

Pozwany choruje na cukrzycę i nadciśnienie. Miesięczne koszty związane z leczeniem wynoszą kwotę od 180,00 – 230,00 złotych.

dowód: zeznania pozwanego J. B. 00:45:06 k. 272, 00:50:18 k. 272v, umowa o pracę k. 96 – 98, zaświadczenie k. 159 – 162,

We wrześniu 2016 roku powódka H. B. (1) wyprowadziła się ze wspólnie zajmowanego mieszkania. Wówczas przez okres około 1,5 miesiąca mieszkała w miejscowości pod S. – (...). Następnie przez okres około 10 tygodni przebywała w szpitalu, z którego wróciła do wspólnego mieszkania. Przed Świątami Wielkanocnymi powódka, pomimo próśb pozwanego i córki, ponownie się wyprowadziła. Od kwietnia 2017 roku mieszka w S.. Koszty związane z najmem nieruchomości wynoszą około 1.060,00 złotych. Obejmują one opłaty za czynsz oraz energię elektryczną. Pozostała kwota przeznaczana jest na wyżywienie, fryzjera, zakup książek, odzieży, obuwia, kosmetyków oraz leków.

W 2016 roku, kiedy strony pozostawały już w separacji faktycznej, powódka otrzymała od pozwanego kwotę 13.500,00 złotych. Pieniądze pochodziły ze zlikwidowanej lokaty i zostały wykorzystane przez powódkę na czynsz, opłaty, wyżywienie i paliwo. Pozwany wręczył również powódce 2.000,00 złotych celem spłacenia zobowiązania finansowego, zaciągniętego przez powódkę bez jego wiedzy i zgody.

W sierpniu 2017 roku pozwany dał powódce kwotę 2.000,00 złotych na wyjazd do sanatorium.

Powódka korzystała i nadal korzysta z dotacji unijnych, których wysokość wynosi od 3.600,00 – 3.800,00 złotych. W październiku 2016 roku pobrała kwotę 1.900,00 złotych.

bezsporne, nadto dowód: decyzja z dnia 4 grudnia 2013 roku k. 11, informacja k. 169, faktury k. 28 – 30, 32 – 33, 136, zaświadczenie k. 158, zeznania powódki H. B. (1) 00:01:54 – 00:06:48 k. 270v, 00:18:01 k. 271, 00:23:33 k. 271v, 00:35:07 k. 272, 00:39:21 k. 271, zeznania pozwanego J. B. 00:54:15 k. 272v, 00:57:23 – 00:59:60 k. 273, 01:04:52 k. 273, 01:15:36 k. 273v.

Podczas prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, powódka nie interesowała się kosztami związanymi z utrzymaniem mieszkania. Wszelkie koszty ponosił przede wszystkim pozwany J. B.. Regulował czynsz - 450,00 złotych, opłaty za gaz – 50,00 złotych, opał na zimę 2.000,00 – 2.400,00 złotych, za energię elektryczną i ścieki. Regulowała ona jedynie opłaty za telewizję i telefon albowiem powódka nie miała funduszy na partycypowanie w większym zakresie w kosztach utrzymania mieszkania i rodziny. Tym bardziej, że pozwany nie wymagał tego od niej.

Pozwany pokrywał i nadal pokrywa koszty ubezpieczenia swojego auta w wysokości 1.000,00 złotych oraz powódki – 600,00 złotych. Do czasu wyprowadzki powódki, tj. do 2016 roku, ponosił on również koszty związane z remontami jej auta.

Powódka miała nieograniczony dostęp do wspólnego konta, z którego dokonywała przelewy na swoje konto osobiste w A. Banku. Korzystała również z dotacji unijnych, jakie strony otrzymywała z tytułu posiadanych nieruchomości. Powódka pożyczala także pieniądze od córki N. W. (2), jak również w instytucjach finansowych, nie informując o tym pozwanego.

Pozwany miał zastrzeżenia do powódki w zakresie sposobu wydatkowania wspólnych pieniędzy, natomiast powódka narzekała, że pozwany nie daje jej pieniędzy. Dysponowanie wspólnymi funduszami przez powódkę powodowało niejednokrotnie, że brakowało pieniędzy na czynsz lub inne wydatki. Dlatego też w okresie jesiennym, w 2015 roku, pozwany założył konto osobiste, ponieważ zabrakło pieniędzy na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania. Na konto to wpływało wynagrodzenie pozwanego oraz kwartalna premia.

Pozwany wielokrotnie proponował powódce aby zajęła się finansami domowymi, robiła opłaty, dokonywała zakupu żywności, pozostawiając mu jedynie do dyspozycji kwotę około 1.000,00 złotych. Powódka nie wyrażała zgody na taką propozycję.

bezsporne, nadto dowód: umowa o pożyczkę gotówkową k. 139, zeznania pozwanego J. B. 00:45:06 k. 272 – 272v, 00:50:18 k. 272v, 00:52:29 – 00:54:15 k. 272v, 01:06:59 k. 273 – 273v, zeznania powódki H. B. (1) 00:35:07 k. 272, świadek N. W. (1) 00:12:48 k. 152, 00:14:05 – 00:16:36 k. 152, 00:24:26 k. 152v, 00:28:46 k. 152v, 00:35:58 k. 152v, 00:43:29 – 00:45:22 k. 153.

Powódka – H. B. (1) pali papierosy i z tego tytułu ponosi miesięczne koszty nawet w wysokości do 300,00 złotych przyznane

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 27 krio oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Celem przewidzianego w cytowanym przepisie obowiązku jest uzyskanie od obojga małżonków środków materialnych dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny jako całości oraz zaspokojenie uzasadnionych potrzeb jej poszczególnych członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej. Małżonkowie mają bowiem obowiązek współdziałania w trakcie trwania małżeństwa, a jedną z form współdziałania jest obowiązek dostarczania środków w celu prawidłowego funkcjonowania rodziny (por. wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu dnia 2 października 2013 roku, I Ca 354/13).

Obowiązek alimentacyjny przewidziany w art. 27 krio powstaje przez zawarcie małżeństwa. Źródłem jego jest wzajemny obowiązek pomocy, współdziałania dla dobra rodziny i zaspokajania jej potrzeb (art. 23 i 27 krio). W sprawach o roszczenia alimentacyjne między małżonkami sąd w zasadzie nie bada, czy i które z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia. Ustawodawca bowiem przypisuje rozstrzygające znaczenie kwestii winy w spowodowaniu rozkładu pożycia małżeńskiego dopiero wówczas, gdy małżeństwo zostanie rozwiązane przez rozwód (art. 60 krio). Zasady rządzące obowiązkiem alimentacyjnym między małżonkami rozwiedzionymi nie mogą być przenoszone na obowiązek alimentacyjny małżonków, których małżeństwo jeszcze trwa, mimo że uległo definitywnemu rozbięciu. Proces o alimenty, a ściślej określając o dostarczanie środków do zaspokajania potrzeb rodziny, nie może bowiem - z braku podstaw w przepisach prawa - przekształcić się w proces quasi rozwodowy, w którym sąd miałby ustalać, czy doszło do rozkładu pożycia małżeńskiego i z czyjej winy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1999 roku, sygn. akt III CKN 153/99).

Zgodnie natomiast z przyjętą linią orzecznictwa - o potrzebach rodziny - w rozumieniu art. 27 krio - można mówić w zasadzie wówczas, gdy rodzina jest związana węzłem wspólnego pożycia. Tylko bowiem w takiej sytuacji powstają potrzeby dotyczące zespołu osób tworzących rodzinę. Istotnym jest również, że obowiązek alimentacyjny z art. 27 krio dotyczy zarówno rodziny, której członkowie tworzą wspólnotę gospodarczą, jak i takiego przypadku separacji faktycznej, gdy tylko jeden z małżonków pozostaje z dziećmi we wspólnym gospodarstwie rodzinnym. Separacja faktyczna nie powinna bowiem wywierać ujemnego wpływu na zakres zaspokajania potrzeb dzieci z małżeństwa, a potrzeb tych w praktyce nie da się oddzielić od potrzeb tego z rodziców, przy którym dzieci pozostały (por. uchwała Sądu Najwyższego Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 roku, sygn. akt III CZP 91/86). Zatem obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny (art. 27 krio) ustaje w wypadku separacji faktycznej bezdzietnych małżonków bądź małżonków, których dzieci wskutek usamodzielnienia się nie pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym. Argumentem za przyjęciem takiego wniosku jest bowiem brak rodziny, a więc osób związanych węzłem wspólnego pożycia. Jeśli nie ma rodziny, to w konsekwencji nie może istnieć obowiązek

wynikający z art. 27 krio, czyli obowiązek zaspokajania potrzeb rodziny. Pogląd przeciwny prowadziłby bowiem do akceptowania obowiązków o charakterze alimentacyjnym pomiędzy małżonkami, którzy decydują się na pozostawanie w separacji faktycznej, która jest zjawiskiem społecznie niepożądanym, a przede wszystkim pozostaje w sprzeczności z konstytucyjną zasadą ochrony małżeństwa, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa (art. 18 Konstytucji) (por. wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 26 maja 1999 roku, III CKN 153/99, wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 17 listopada 1999 roku, III CKN 446/98, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 1998 roku, II CKN 585/97).

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że strony pozostają od kilku miesięcy w separacji faktycznej i prowadzą odrębne gospodarstwa domowe oraz, że ich dzieci są dorosłe i od kilku lat prowadzą odrębne oraz samodzielne gospodarstwa domowe. Z zebranego natomiast w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwany pomimo nieistnienia rodziny, nadal pomaga finansowo powódce. Świadczy o tym jednoznacznie fakt, że przelał na konto powódki pieniądze ze zlikwidowanej wspólnej lokaty w wysokości około 13.500,00 złotych, które powódka przeznaczyła na czynsz, opłaty, wyżywienia i paliwo (dowód: zeznania powódki H. B. (1) 00:39:21 k. 272). Powódka nie kwestionowała również okoliczności, że pozwany wręczył jej po 2.000,00 złotych celem spłacenia zaciągniętych przez nią zobowiązań finansowych oraz na pokrycie kosztów związanych z prywatnym turnusem w sanatorium, jak również zatankował samochód na pogrzeb i wręczył jej pieniądze na drogę. Zatem Sąd uznał te okoliczności za przyznane, zgodnie z treścią art. 230 kpc. Należy również zauważyć, że powódka sama przyznała, że ma dostęp do konta, na które przelewane są dotacje unijne i korzysta z nich. Istotnym jest nadto, że pozwany cały czas, jeszcze w trakcie pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym z powódką, ponosił wszystkie koszty związane z opłatami za mieszkanie oraz z życiem – zakup żywności, a przede wszystkim leczeniem powódki. Sąd nie dał bowiem wiary zeznaniom powódki w zakresie, że pozwany nie finansował jej leczenia, a koszty te pokrywała ona ze swojego dochodu, który stanowiła renta w wysokości ponad 600,00 złotych oraz zasiłek pielęgnacyjny. Okoliczności te bowiem nie znajdują potwierdzenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym, a co więcej pozostają w sprzeczności z zeznaniami pozwanego i świadka - córki stron postępowania N. W. (2). Sąd dał wiarę zeznaniom tych osób, ponieważ są one spójne, szczegółowe i wzajemnie się uzupełniają. Ponadto w ocenie Sądu, trudno przyjąć, że powódka dysponując swoim dochodem była w stanie pokryć zarówno koszty leczenia prywatnego, leków, dojazdów do lekarzy oraz koszty prywatnych turnusów rehabilitacyjnych, których odpłatność oscylowała w granicach około 1.500,00 złotych, w szczególności, że potrafiła ona znaczną część tego dochodu przeznaczyć na papierosy, a mianowicie nawet około 300,00 złotych miesięcznie. Okoliczność ta zresztą również nie była kwestionowana przez powódkę, dlatego też Sąd uznał ją za przyznaną.

Powódka przyznała nadto, że pozwany opłaca dla niej dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne, jak również ponosi koszty związane z ubezpieczeniem jej auta. Wprawdzie pozwany przyznał, że wprowadził ograniczenia finansowe dla powódki, ale wynikało to z faktu, że pozwana nie liczyła się z wydatkami i często wydawała pieniądze na zbędne rzeczy, nie zważając na konieczność regulowania opłat związanych z życiem, mieszkaniem i leczeniem powódki.

Powódka potwierdziła także, że pozwany proponował jej dysponowanie pieniędzmi i prowadzenie domu oraz regulowanie wszelkich opłat związanych z domem i życiem, jednakże nie wykazywała ona żadnej inicjatywy w tym zakresie.

Wobec powyższego, pomimo tego, że faktycznie różnica w zarobkach stron jest znaczna, to zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zastosowania art. 27 krio, którego zadaniem jest zabezpieczenie rodziny od strony materialnej. W niniejszej sprawie z pewnością „rodziną” nie jest powódka pozostająca w separacji faktycznej z mężem od ponad roku. Zasadzenie na rzecz powódki dochodzonego świadczenia stanowiłoby zatem przysporzenie niemające oparcia w rzeczywistym układzie stosunków między stronami i odbyłoby się z pominięciem faktu, że strony dawno już przestały tworzyć wspólnotę życia rodzinnego. Ponadto należy pamiętać, że pozwany pomimo separacji faktycznej nadal pomaga finansowo powódce oraz ponosi samodzielnie wszelkie koszty związane z utrzymaniem wspólnego majątku.

Istotnym jest nadto, że w niniejszej sprawie kwestia, który z małżonków ponosi winę za zerwanie więzi małżeńskich pozostaje poza kognicją Sądu. Powódka nadal bowiem pozostaje pod ochroną prawną, ponieważ może wszelkie kwestie dotyczące finansów regulować w postępowaniu rozwodowym.

Zatem, skoro w ocenie Sądu, przesłanki z art. 27 krio nie zostały spełnione, to zasadnym było orzec jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 kpc, który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W przedmiotowej sprawie powódka – H. B. (1) jest stroną przegrywającą proces, natomiast strona pozwana, która wygrała proces, była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata. Zatem na koszty procesu składa się opłata skarbowa od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych oraz wynagrodzenie dla zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata w wysokości 2.400,00 złotych zgodnie z § 7 ust. 4 w zw. z art. § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W myśl bowiem § 21 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

/-/ SSR Sylwia Piasecka

(na oryginale właściwy podpis)